

№ 9 РО

Забавлясь.

Фрагменти.

Михайло Семенко

-інтимні поезії-

Книга перша

1 2 3 4 5 6 7 8

П'ЄРО

ЗАДАЄТЬСЯ

ФРАГМЕНТИ

МИХАЙЛО СЕМЕНКО

ІНТИМНІ ПОЕЗІЇ

КНИГА ПЕРША

К І І В

І 9 І 8

П'ЄРО ЗАДАЄТЬСЯ.

I.

Я не можу відсунути одважливо
Моїх бентежних жадань.
Хто, хто на мене гляне зневажливо,
Свідок ганебних упадань?

Хто, хто зрозуміє прагнення
І душі катакомбну журбу?
Я не давав завчасно попередження
І не виявляв злобу.

До пестощів серце звикло
І скільки виникло вулканичних гір!
Ах, мені дуже, дуже прикро,
Що усувається світовий ефір.

Що було ясным — стає несталим і чорним —
Не вдовольнить же спокій юрби.
Я не хочу бути лагідним і апріорним,
Не ухиляюся від боротьби.

Гей, підходьте, чемпіони і королі,
Всі, всі, що визнані за геніїв!
... Як порожньо, порожньо на землі...
Мені набридли поети натхненні.

„ЗАКЛИК“.

1917. Владівосток.

II.

Ждуть спереду моторошности дні —
Дні неминучі.
Горінне, зимність витримати мені
Страшної бучі.

Я надіну, надіну на груди міцні
Сталевий панцирь.
Хто, хто шляхи зітре мені?
Виходь у-ранці.

За містом хмари, дими страшні,
Блиски сліпучі.
Ждуть спереду моторошности дні,
Дні неминучі.

„ДНІ НЕМИНУЧІ“.
1917. Вд.

III.

До справи сієї я непричетний —
Я осторонь від вашої драми.
Дух мій — і абстрактно, і конкретно
Розвіявсь вітрами.

Я приймаю ваш осміх привітний —
Все одно він у серці розтанув.
Ви одержите мій спів відповідний
Коли на тухнучий захід гляну.

Сміх зажевріє — зимний, мій,
Коли відчую жах безодні.
Розкручусь в льоху, як чорний змії,
І умру, умру сьогодні.

„ВІДПОВІДЬ“.

1917. Влд.

IV.

Хочеться казки. Хочеться тиші.
Галаси, сурми виснажили мозок.
Серце—серце моє ледве дише,
Ніби йому дали 100 різок.

Хочеться далі. Ну хоч в Австралію.
Виберу на мапі найсамотніший острів.
Перекину з собою віків вакханалію
І мої поезії гострі.

Червоні плями на зеленому фоні.
Чую, бути мені цікавим епіком.
...Нащо, нащо схопили ви на грамофоні
Мою безумну репліку?..

„РЕПЛІКА“.
1917. Взд.

V.

Пароход з червоними смугами
Пройшов крізь раму.
Сміх падає над хоругвами
Людського краму.

Куди, куди твій шлях осумлений,
Чи спине острах?
Покажіть мені доріг зачумлених
І дайте ножів гострих.

Я не піду сціпивши зуби
І не стисну долоні.
О дайте, дайте мені загуби
Для моєї броні!

„ПАРОХОД.“
1917. Вхд.

VI.

Чи бачив хто, як спінуть думи
І серце розпадається, на-двоє розколоне?
І коли вирисується воно зі стуми —
Се ж жах, коли побаче, що воно — оролене.

Чи чув хто, як мріють роси
Про життя вічне, ранком, як червоніє схід?
Над гамором безшумлять крилаті альбатроси
І над душею — привиди страхіть.

Заспокоює електрика —
Так ясно забутись, довірившись електричному богові.
Більше галасів, стуку, більше гаму, дзвону, крику —
Дайте людей сюди, дайте реву, стогону, реготу, дайте
ворога!..

„АЛЬБАТРОСИ.“
1917. Влд.

VI.

Намул моторошний обплів тіло.
Медуза в серце вп'ялась.
Синя пташка відлетіла —
Відки Чорна взялась?

Огневу пляму зобачив зір.
Зникніть, зникніть, медузи й змії!
Я — самотний, злобоокий звір,
Я — смілий.

„МЕДУЗИ“.

1917. Влд.

VIII.

Не жалкуй, що мій будинок — звалений,
Не турбуйсь про звіт.
Бо не я сам — спалений,
Зі мною падає цілий світ.

І нехай він мертвим лічиться,
І нехай міниться без снаги.
Настрій мій розметерлінчиться,
Повний ваги.

„БУДИНОК ЗВАЛЕНИЙ“.
1918. Київ.

IX.

Співи, співи в мені,
Військова музика, —
Всі радості, всі болі земні,
Зойки і крики.

Мрії, які коли люди мали
У найясніші хвилі,
Заміри й думки, коли б їх не плекали —
Всі у мені застигли.

Волю, волю в собі хороню,
Що від печер стискалась.
В світ надсилаю силу бучну,
Щоб обізвалась.

„ЗМІСТ“.
1917. Вид.

Х.

Безсловні мотиви в душі колисанок
І привидів білі вітрила.
Нараз мене крила безкрилих співанок
До дна охопили.

Я — пісня. Я — крила. Я — дзвонність акорда.
Без світла — свічуся. Без слів — я орел.
І що мені ранок? Люди? Погорда?
Я — владарь беззмінний залюднених скель.

„Я“. Етюд.
1916. Влд.

XI.

Екстазний захват — вранці, після вправ,
Коли в мельодах тіло і кров плине тактно —
Розплутую життя метафізичний звив
І чорних згуб, і білих ангелів не видно.

Вікно між ґратами і стіни жовто-білі,
І темний діл, тягучі хвилі часу —
Я переміг безмежно гострий біль,
Я обезсмертився дочасно.

„ЕКСПЕРІМЕНТ“.
1916. Влд.

XII.

Розірвіть мое серце, випустіть кров,
Заберіть усю прану.
Борсаєсь в грудях мій бентежний Бетховен
Цілу ніч до рана.

Візьміть, візьміть мое дихання,
Енергію вжійте на новий світ.
Тіло мое — для руйнування,
Дух — невідомому привіт.

„НЕВІДОМОМУ ПРИВІТ“.
1917. Влх.

XIII.

Я — на емалі неба витиснений
І овіта почуваю прихильність.
Я — хвилею історії виплеснений,
Моя фантазія — побережжа вильність.

Я не замикаю свого ательє —
Приходьте, я живу в Патагонії.
Вам, вам, вам, вам — жалкування мое,
Мені — моїх шукань агонії.

„АГОНІЇ“.

1916. Кабинці.

XIV.

Морок. Ніч. І блисне сонце,
Зникне сна кошмар.
Почуваю, що не сон це,
Що в мені — пожега.

Викличу я співи серця,
Оживуть кущі.
Ранок. Вранці сміле скерцо
Скине обручі.

Сиві прадіди забуті
В грудях встануть враз.
Встануть, безвістю закуті.
Вже в останній раз.

Співи матері, почуті
В колисковім сні —
Всі слова перезабуті
Забренять в мені.

Вітряки, хатки, долини,
Січ, зелений гай —
Всі ці образи прилинуть,
Скажуть: „Не займай.“

Закуюсь я потім в броню,
Щоб не рушить ран.
Не прокудить мою скроню
Мирзений майдан.

Сам я блисну вранці з сонцем,
Як струшу кошмар.
Чую, чую, що не сон це,
Що в мені — пожар.

Морок. Ніч. Для себе ранок
Сам собі знайду.
Ти! Ніщо! Забув я рани!
Я іду!

„ПОЖАРИ“. Атавіза.
1917. Вд.

XV.

Тухне папіроса на моєму столі.
Сшиток для поміток. Преспаше.
Вояжі. Сквер за горою. „Принцесине колье“
В голові.

Огризки думок — великі й малі.
Щойно перечитував од Юма до Канта.
Мигають репродукції — Сезана і Рембрандта
І ще якісь нові.

Незнані сілуети.
Гм... Що за „князь Острожський“?
Співці, музики, поети.
Взагалі настрої „відродженський.“

„НАСТРІЙ“. Ескіз.
1916. Влд.

XVI.

Алеються звуки тимпанів, тромбонів,
Алеються юрми поетів-божків.
Мов промінь сталевий, між жаху і стогнів,
Розкинувся спів мій на віки віків.

Вже більш не спіткати знаряддів минулих,
Вже більш не зострінуть минулих вражіннь.
Я нові вражіння, для нервів заснулих,
Несу і буяю, й шматаю, як слін.

І далі я мчу — без шляху, без упину,
І повний утіхи мій хвильний антракт.
Еоло щосердно, в щодушу улину,
І світ закружляє зі мною у-такт.

Алейтеся звуки тимпанів, тромбонів,
Алейтеся тіни поетів-божків.
З'явився поет вам надблискавок-громів,
Я кинув свій спів вам на віки віків.

„РЕКОМЕНДАЦІЯ“.

1915. Влад.

XVII.

Я невдоволений і розчарований.
Скажу простіш — цілком нудний я.
Життям беззмістовим доконче зморений,
Цілком зануджений, зовсім охорений, —
Хочу до-дому я, хочу в Київ...

„ЗОВСІМ ОХОРЕНИЙ“.

1916. Взд.

XVIII.

Яка іронія — мій шлях збігся
З шляхом якогось відродження.
Поете, не бійся
Випадкового ототоження.

Коли справді історія людства спіраль є —
То се астрольогічна спіраль особистости і юрми.
Але я не думаю, що тут — провалле,
Бо я ж з дитинства сміливий і німий.

„ІРОНІЯ“.
1918 Київ.

XIX.

Люблю нюхати осінь.
Люблю вдихати осінню прану.
Зелену пляму хутко зносе
Садок, що тріпотить за-рана.

А вночі темінь і прагнеться загину.
Душу мою візьміть за пару корон!
...Весело, весело, як вітер гоне в спину,
А з-за гори виткнеться Оріон.

„ОРИОН“. Етюд.
1917. Вх.

XX.

Вам не вловить годин, що зникли
Десь з-заду в темряві глухій.
Давно до долі ви привикли
У руха бучі життьовій.

В дні, коли прадіди прокинуться
І з жахом глянуть навкруги —
Всі почуття наші розвинуться
І зараз вмере, хто без снаги.

В туманні дні я поклик кинув вам —
Своєї крові перелив.
Тепер буя червоним килимом,
Де так недавно я лиш пив!

„КИЛИМ“.
1915. Взд.

XXI.

Я двері світа відчиняю
І вхожу в храм, де творить Сфінкс.
Таємність жаху відчуваю.
Холодний мармур. Мертвий гіпс.

Там догорів священний гніт.
Жерці застигли в мертвих позах.
Завмерли сльози в туберозах
І спокій вахтить сталяктит.

Зрослися річи на престоли
І не куриться фіміам.
Недвижні стіни сірі, голі
І капле з камня тут і там.

„СФІНКС“.
1915. Влд.

XXII.

Розхрістуйся, моя душе, розперезуйсь, серце,
Висихайте, жили,
М'язи і кров — бензінодимом ся проймайть!
Я остаточно онімів і зітерся,
Я цілком розгубив свої сили
Несамохить.

А далі, далі, я вас запитую —
Скажіть, чого сподіватись далі?
Я ж не можу душу відродить свою
І не знайдуть матерії почування спрагли.
Я не хочу занепасти душу
І загубить молоде тіло.
Я оглядатись назад не мушу,
Я іду наперед сміло.
І потім — це острах. Я чекаю на купання,
На свіжі приски і сприяючу діету.
Я ж не можу спровадити мое життя у Лету,
У мене ще переважають сподівання.
І не даремно ж з дитинства сниться,
Що я — пророк, довкола — моя воля й уява.
Життя розбило мій соліпсизм, але ж мусить здійсниться
Частина омріяна — слава!

„Я МІРКУЮ“.

1917. Влд.

XXIII.

Я розчаровуюсь у своєму смичку.
І потім — в мене бракує трілер.
Я опізнивсь і конаю в своєму кутку,
Я конаю, і вже для своїх мрій — умер.

Що з того, що я рухаюсь по Крейцеру?
В майбутнім — сантіментальний, нудний ділетант.
Доля мою віоліну розбиває до вечера,
Опереджує час мій талант.

„ПОЕЗІЙКА РОЗЧАРУВАННЯ“.
1916. Вл.

XXIV.

Боже, Мені набридло бути твоїм сином —
Пропоную помінятися ролями.
Мені набридло носитися зі всіленими болями,
Набридло кокетувати Своїм загином.

Боже, схились переді Мною з німими благаннями —
Не бійсь самотно - збудованої стіни.
Я прийму тебе з твоїми пориваннями,
Лише світ Мій, душу Мою збагни.

„ОБІД АТЕІСТА“.
1917. Взд.

XXV.

Я розхристаний і настовбурчений.
Моя тінь — в сутінках тінь дон-Кіхота.
Я розперезаний і отутурчений —
Може справді в мене душа пілота?

Чому в дитинстві не читав Вальтер Скота?
Був би лицарем не таким замученим.
А я ж не бачив, не бачив ще ешафота...
...розчарований диким сполученням...

Роздратований і до вісі розкручений —
Розфарбований — я брат дон-Кіхота.
Я роззявлений. Я обездзвонений. Я обеззвучений.
...Може справді в мене душа пілота?

„ДОН-КІХОТ“.
1916. Вд.

XXVI.

Я не умру від смерти —
Я умру від життя.
Умиратиму — життя буде мерти,
Не маятимо стяг.

Я молодим, молодим умру —
Бо чи стану коли старим?
Залиш, залиш траурну гру,
Розсип похоронні рими.

Я умру, умру в Патагонії дикій,
Бо належу огню й землі.
Рідні мої — я не чутиму ваших криків,
Я — нічий, поет світових слів.

Я умру в хвилию, коли природа стихне,
Чекаючи на останню Горобину Ніч.
Я умру в павзу, коли серце стисне
Моя молодість, і життя, і січа.

„ПАТАГОНІЯ“.
1917. Влх.

XXVII.

Я схиляюсь на коліно
З рухом смілих перемог —
Хай акордить глум п'яніно
Над примарою тривоги.

Я не знаю, чи реальність,
Чи оманливий то млин, —
Переміг я мрій сміяльність,
Несподіваний загин.

Повновладно і безкарно
До коліна світ схилю.
Пригадайте - но безхмарне:
Сте клю влю плю
Скую
Ую
Ю.

„Ю“. Туш.
1918. Кибинці.

XXVIII.

Слів, слів не хватає у мене —
Блисків, кропок і плям.
Я загубив стремена,
Я лечу серед ям.

Рима насила на шию,
Оздобленості звичайні.
Ними я голіть закрию
І свою неохайність.

Фразо, фразо — покинь мене,
Охопи дикунський вий!
Охопи, охопи нестримано
Звіре шалений, злий!

„П'ЄРО ХМУРОБРОВИТЬ“.
1917. Влд.

XXIX.

Блискучих слів я б міг сказати багато
І виявити палкого почуття.
Але вогнем шукань я запалився, брате,
Шукаю квінт-есенцію модерного життя.

Схопити момент переходу, схопити момент історії,
Щоб перекинути міст в епоху аероб,
Прозріть у світ, де сні прекраснохорі
Чурлянуса і Врубеля, Сезана і Гуро.

„ЗАМІР“.
1914. Київ.

XXX.

Я не хочу своєї уваги скупчувати
Нудним шаблоном розважань.
Вам не побачити моєї уступливости
Під сміхом зблідлим ображань.

І коли людину остаточно вимучите —
Я займусь філософією натхнення.
Кому, кому ви кров із серця виточите
За ілюзорну ганьбу гріхопадіння?

„ПІД СМІХОМ ЗБЛІДЛИМ“.
1918. Київці.

XXXI.

Сьогодні я солідний естет.
Розуме, свій смак зажмурь!
В душі моєї кабінеті
Edmond de Goncourt.

Справжнє аполонське натхнення—
Сріблянський заспокоїтись мусе.
Хто винен за таке сполучення—
Уїтман і Валерій Брюсов!

Я недалеко від Пізи.
Срібло мандолінних струн.
Настирливо в очі лізе
З графікою Ковжун.

„ЕСТЕТ“.

1917. Вл.

XXXII.

Я зникну без зойку, як рози в вікні,
Я зникну без знаку в блакитному сні.
А згодом воскресну в вертепах не раз —
Між галасу, крику, незв'язаних фраз.

У білому савані, в темнім кутку,
Над знаком масонів я блисну в танку —
І будуть сміятися в синій півмлі
Всі звуки, всі фарби, незнані землі.

І встануть потвори від тої доби —
Почвари і гади моєї злоби, —
Контрасти святого, що в серці я мав,
Всі ясні блиски, що у мріях зілляв.

Я зникну без зойку. Не вглядять — о ні,
Як буду конати я в смертному сні, —
А згодом воскресну, воскресну не раз
І плями червоні залишу на вас.

„У БІЛОМУ САВАНІ“.

1916. Влд.

XXXIII.

Я поволик за собою віки

І зашморгнув узол.

Я відчиняю звіринець, а в клітках — Думки і
Обезп'єдесталені Музи.

В шклянці кави я перемішав усі віки

І всі людські душі.

Поетеса в чорній сукні — Сатіри тому свідки —
Мене блакитними зубами задуже.

„ОБЕЗП'ЄДЕСТАЛЕНІ МУЗИ“.

1918. Київ.

XXXIV.

Збіраю я, де не ночую —
Не раз, не два —
Усі пісні, які я чую,
Усі слова.

І в синій присмерк легкокрилля
Я млу віків
Плету, сціпляю в спільні хвилі,
Примари снів.

Так розвиваєсь у сіянні
Душа сумна,
Що спокій кинула в пірвані
Безсоння й сна.

Уже я в серці не ночую
Не день, не два, —
Залишив все, що серцем чую,
Усі слова.

„ПРИМАРИ СНІВ“.

1915. Вд.

XXXV.

Я іду по шляху незнакомому,
Перегортаю вічності сторінки.
Бо і сам невідомий нікому я,
Бо не чекаю й сам я на свідки.

Я — нічий. Я — ніхто. Мене не знає історія.
Мій девіз — несталість і несподіваність.
Хочете? Я зриму зараз: істерія.
Я остроїв поезію в стрій ні разу не надівани

„ПОЕЗІЙКА ЗАРОЗУМІЛОСТІ“.
1918. Київ.

XXXVI.

Я буду великим скрипником і поїду в Японію.
Місяців два поживу на золотім прибережжі.
А може буду вести лише секунду оркестри сімфонії
І всі мої скрипницькі мрії—прості подвійні ноти й арпеджі.

Якби довелось мені бути скрипником мандрівним
І зазнати багато, багато гострих і барвистих пригод.
В океанському пароході брати участь в квартеті елегійнім,
Загубитися десь в Чікаго чи Мельбурні й брати 10 су за вихід.

„МРІІ“.
1916. Влх.

XXXVII.

Як гарно почувати, що я — сильний,
І що мені належить світ.
Як гарно бачити, що мій шлях — вільний,
І що всі біографії — шаржний звіт.

І хто зважиться піти зі мною поруч?
І хто розсміється над безглуздем хмар?
Як весело, коли я опускаю штору,
Як весело, коли зі мною гуляє бульвар.

Як вільно я тримаю руки в кишенях,
Який непримушений мій беззлорий зір.
Ви розумієте? Не має піску в жменях
В гороховім костюмі Звір.

„П'ЄРО ЗАДАЄТЬСЯ“ I.
1918. Київ.

XXXVIII.

Я вам даю мої кавалки —
Душі ілюстрації.
В мені — лязг і гудки,
Білі окації.

Давайте ваші сонети,
Форми і клясичні правила!
Поміряємось, поети?
Доля нас на герць поставила:

Сказать, скільки в мене відваги?
Я мучусь від достатку сил.
У мене 1000 метрів зневаги
І, знайте, безліч крил.

Для вас мої білі окації —
Для вас, дівчата і юнаки,
Душі моєї ілюстрації,
Особистости кавалки!

„П'ЄРО ЗАДАЄТЬСЯ“ II.
1917. Влад.

XXXIX.

Я — червоний з блакитним.
Хочете знати, хто такий — я?
Я брат усім сміливим і недопитним,
Я — вахляр.

Я — пісенний і безлічтонний.
Хочете знати, хто такий — я?
Я тримаю в кишені світ бездонний,
Я — фігляр.

Хочете знати, хто такий — я?
Моя душа — блискуча карусель.
Моя душа — зотлілий маніяк,
Моя душа — постель.

Хочете знати, хто такий — я?
У мене в грудях — безліч білих скель.
Хочете знати, хто такий — я?
Я — газель.

„П'ЄРО ЗАДАЄТЬСЯ“ III.
1918. Київ.

КРОПКИ І ПЛЯМИ.

I.

Улиці залюднені, трамваї стрійні,
З очей таємних шовкові нитки
Снуються в душу, де плями мрійні,
Де тепло гріють зустрічні думки.

Лоскоче груди пропелер шумний,
У серці — свято, мов смілий скарб
Злетів самотно — близький, безстумний,
Розцвівсь довкола у безліч фарб.

Не розімкну я прозорий ланцюх,
Не одділю я фатальних думок —
Бо так багато на сонці вранці
Зустрічно-злотних, таємних ниток.

„МІСТО“. No 8.

1918. Київ.

II.

Мійський сад забруднений,
Повний різнобарвних плям.
Сад, як мрія — облудний
І гидкий, як хам.

Оперета. Веранда. Кіно.
Сміх і музика зойків.
Ах, яке блискуче вікно!
І немає одмовки.

Зелений квіток. В кишені руки.
Барвна юрба міщанок.
Розтануть безпідставні муки,
Заким зажевріє світанок.

„МІЙСЬКИЙ САД“. Етюд № 2.
1917. Влд.

III.

З самого ранку з дня капали сльози.
Переплакав день лише над-вечір.
Заспокоївся, кинув хникати і хлюпати погрози,
Хусткою втирає очи й помагає по скверу.

Трамвай веселий блискає в темних калюжах.
Привітно дивляться на вулицю ілюзійні фойе.
Чому ж ти тужиш,
Серце моє?

„ВІДБЛИСКИ“. Пейзаж.
1917. Вд.

IV,

У ресторані гомін, тиск.
Життя шумує білий гарт.
Свобода рухів, зорів блиск
І зеленіючий більярд.

Вібрує в хвилях сизий дим
І колисує серце гомін.
Вже не зійде у душу спин,
Вже не схвилює душу спомин.

І не страшний сей п'яний чад,
Бо не стисну я брацьку руку.
Я роздавлю свою розпуку,
Як влізе в серце гад.

„РЕСТОРАН“. Ескіз.
1914. Київ.

V.

Пройшов крізь вечір в кабаре.
Думки тяглися серпантіном,
Сплігались в струнні сонатини.
Здавалось — зараз щось умре,
Ніхто скалок цих не збере —
Я залишу лиш в світі тіни,
Одні лиш відблиски каскадів,
Бризок, веселок, серенад
І відгуків од кабаре.

Я не пішов сьогодні в сад.
Розтанув вечір. Жду світанку.
Прозорий легіт струне лад
І дзвоне срібну колисанку.

В моїй уяві лети снів
І образів ясні контрасти —
Ручаї слів, найтихших слів —
Музичних, струйних і квітчастих.

„КАБАРЕ“.
1916. Взд.

VI.

Гей ви, збирайтеся на мітинг —
З Марса приїхав преславний оратор.
Анонс: „Соліпсизм Декарта
У відношенню до скетінг-рінка.“

А по скінчанню — дівертисмент.
Проспіває модерний поет
„Про Канта і h muet.“

„АНОНС“. Афіша.
1917. Влад.

VII.

Ніч. Лежу серед шляху.
Нюхаю порох.
Пляма комічно страшна
Хлопотить у рову.
Людина виринула.
Підвівсь на передні лапи.
Хвилинами дряпає горло.
Але все завмерло.
Приріс.
Я певний, що мене у п'їтьмі не видко.

„ЗА МІСТОМ“. I. Відчування.
1917. Вл.

VIII.

Чотирі кропки огненні
Відблисків не дають.
Подихи линуць південні,
Іскрами в млу плюють.

Миготить за стіною червоне.
Олихтарений — зітхає вокзаль.
З-за рогу виринув чічероне.
Ходім на баль.

„КРОПКИ ОГНЕННІ“. Ескіз.
1917. Влд.

IX.

Ніч сьогодні прозора й ніжна.
В кімнаті сижу. Оркестра з цирку.
Вигуки гарцівниці блакитосніжної.
Я перенесусь у цирк на хвильку.

Не чути більше дива грізного —
Тореодора-переможця крику.
Ах, як люблю бездонність блиску ріжного
І сю просту салдацьку грім-музику.

Я повний вигуків і захвату дослізного.
Як се весело — гладити кобилячу пику.
Я паяц безреготний, натхненний дивовижно,
Я — директор цирку.

А ще літатимуть чотирі біса —
Дві жінки з витворними обрисами тіла.
Я зачаровуюсь окресленістю ескіза.
В блисках блакитна сукня зашелестіла.

„ЦИРК“.
1916. Влд.

Х.

Трамваїв дзенькіт, пухканне, сурми —
То приска міста гамірний сміх.
Нема в нім „вчора“, нема задуми,
Немає стуми — так рік у рік.

Гуде в мельодах і сєє в блисках,
І безугавно у рухах тче.
Залізо цока, елястить криця,
В гіпнозних присках життя тече.

Пухканне, сурми, трамваїв дзенькіт,
Огні між диму, де димарі.
В електрах очи, у очах — бренькіт,
Порнографеньки, беззвучний грім.

Де ділось сонце? Вже одвітило.
Де ділась пісня? Вже одгула.
Гамірить місто і дзвонить мило,
І окропило „Цвіточки Зла“.

„МІСТО“. No 1.
1914. Київ.

XI.

Буду ходити у мійський сад.
Там кабаре і фарс.
Люблю, коли в душу просковзує гад —
Тоді так багато фраз.

Ха! З боку червона карусель
Серед обциганих, запльованих кущиків.
Хрипить катеринка, скільки п'яних трель —
Ніби згряя веселих маленьких цуциків.

На веранді — струнний квартет.
Я — поет.

„МІЙСЬКИЙ САД“. Етюдъ No 1.
1917. Влд.

XII.

Я вітаю вас, молоді авіатори
І тепло стискую руки.
Зсунувся штучний екватор,
В мого порога виріс бамбук.

Я освітлюю блиском серця бензінного
Шум пропелера і шкіряне кепі.
Руште все огорожене незмінно,
Інтернаціональте степ.

„АВІАТОРАМ“.
1918. Київщині.

XIII.

Пейзажі такі задумані,
Тіни такі тонкі.
Фарби важкі в тумані
І луни гудкі.

За брамами опурпуриться
Сіренний ранок
І почне журиться
Од нічних співанок.

„ЗА МІСТОМ“. II. Безсонне.
1918. Київщині.

XIV.

Спека. Неможна дихать.
Давить горло асфальт.
Все те ж стареньке лихо.
Охрип мій аьлт.
І я загубив упевненість.
Я загубив ґрунт.
Омагазинив свою зверненість
І попрохав фиників фунт.

"АСФАЛЬТ". Страждання.
1914. Київ.

XV.

Сонце, сонце на балконі
Проти цвіточного магазину.
Пихкотять, сурмлять сталеві коні
В садах бензину.

Зеленіє, зеленіє зосередковано
Самотний парк.
Лоскоче осміх бензінний ковано.
Набридливо самотить парк.

„В САДАХ БЕНЗИНУ“. Рисна.
1918. Київ.

XIV.

Улиця мокра. Морок. Лихтарь.
Відблиски світла. Випадок. Кут.
Ковнір піднявши рухається царь.
Ходить ходою бризкає жмут.

Зрідка візник. Торохтить нудливо.
Зник. Знову тихо. Краплить.
Мариться ліжко. Знемога. Злива.
Серце мовчить.

Автомобіль. Нім заснулий сідок.
Парасолька. Повія. Вітер проникає.
Зроблю ще крок.
Скрикує.

„УЛИЦЯ“. Етюд.
1914. Київ.

XVII.

Ніч. Гуркотять візники.
Хутко погасне — блима електрика.
Хутко заплутаються — плутаються думки.
Серце чекає крику.

І розітнеться крик — крик нічний.
І збентежить довколле — метеорно-вічний.
І розітнеться крик — болюче-знадний,
Такий холодний і такий комічний.

„КРИК НІЧНИЙ“. Інтуїза.
1918. Київ.

XVIII.

Кинь ранкову газету, маестро,
Поставив на твою машину чобіт.
Ріг всміхається затурбованим сестрам,
Кожний своє діло робить.

З гаманця виконав відповідний мінус —
Можеш продовжувати своє читання.
Я залишу тебе на розі, але ніде не дінусь.
Виблискує за будинком позолочена баня.

„ПОЗОЛОЧЕНА БАНЯ“. Пляма.
1918. Київ.

PAYSAGES INTIMES.

I.

Я дививсь учора ввечері на бухту,
З котрої зійшов льод.
Пожар на заході давно вже стухнув
І прийшов вечірній пароход.

Давно не бачив відблисків лихтарних,
Що стовбурять так густо на воді.
Лягають тіни в бухті плинів хмарних
І миготять на тінях блиски золоті.

Вслухавсь у пісню серед хмурної тиші,
Впивав її з нерухомо-мяхким повітром.
Ніч. Гори. Темна в огниках бухта мене колише
В теплих хвилях поволі плинучого вітру.

„ВЕЧІРНІЙ ПАРОХОД“. Меланхолія.
1916. Влд.

II.

Чорні смуги на сталі,
Тінні смуги від гір.
Стіни застигли впали
З тігрових шкір.

Тануть, никнуть у склі
Плями вітрильні.
Нерухомі в блакитній млі
Фони пильні.

Чорні смуги на сталі,
Тінні плями від хмар.
Хвилі скалки колихали
Невияснених чар.

„ПЛЯМИ ВІТРИЛЬНІ“.
1917. Влд.

III.

Обізвалися струни легеньким гомоном,
Осьміхнулися струни потухшими болями.
Ще тріпався звук, але був уже хорий і стомлений,
Нерви тремтіли нитками голими.

Туман випливав з-за гір маторошних,
Багровість заходу офонив в пекельну містерію.
Никли дерева, мизерно позгиналися постаті, —
Бурі, Великій. Таємній Бурі відчиняйте двері!

„ТУМАН ВИПЛИВАВ“. Містерія.
1917. Влд.

IV.

Бухта у тумані. Не видно хмар і сопок.
Вриваєсь тільки гамір. Стогне рейд.
Світ — таке безмірре, а я — я ніби зломок,
Кавалок крейди.

„РЕЙД“. Самоприниження.
1916. Вад.

V.

Скільки тонів на озері-бухті,
Скільки іскорок в чорній воді, —
Коли почнуть гори довкола тухнуть
І сонце надішле плями золоті.

Легко й ніжно насувається вечір
На зачаровану тишу в тремтінні сна.
Такі легкі й інтимні неба плечі
Під плескіт срібний хинського стерна.

„ПЛЕСКІТ СРІБНИЙ“.

1917. Посвет. П. А. Цехмистрюку.

VI.

Обведені смужками мені подобаються риси хинських гір,
Витворні зломи верхогір'я і падань.
Літом, я пригадую, вони схожі на килим з тигрових шкір,
А повітря пахне іноді, як ладан.

„РИСИ ГІР“.
1916. Вд.

VII.

Блакитні бухти береги
І смілість падаючих скель —
Як простяглася навкруги
Ся моря синього пастель.

Хтось плями легко розкладав
Рукою дивного стиліста
І колір синій розсипав
Пензель лубка - пуантіліста.

„ПАСТЕЛЬ“ . Спостерігання.
1915. Влд.

VIII.

Як плакала чайка під сонця промінням,
Як гралось промінне на смілім крилі,—
І тоне повітре у просторі синім,
Заплутуєсь вітер у жовтім брилі.

Приємно дивитись на піни каскади,
На пильність в далекім тумані бризок—
І знов відчувати скелястість огради,
Далекий гудок.

„ДАЛЕКИЙ ГУДОК“ . Мрійність.
1915. Взд.

IX.

Цілий день в піднесенім настрої.
В штучних рухах на блідім обличчю.
Цілий день хтось плакав, що не має зброї.
Не докличусь.

На Аскольд хочу — вічно-далекий, вічно-самотний...
Слухати зойки на диких щовбах.
... В штучних рухах на блідім обличчю...
Чекай на мене — я покличу...
... Аскольд!...
Аскольд...
Аскольд...

Тане —
Тане в тумані
Самотний острів.

„АСКОЛЬД“. Туга.
1916. Влх.

Х.

Сонце золотить гори,
Сонце спина пестить.
Кличе в Америку розбургане море,
Горизонт мигтить.

Сонце золотить гори,
Сонце спина пестить.

Горе і радість — благо,
Горе і радість в мені.
Тому я рвусь до сурм, в Чікаго,
Молюсь весні.

Горе і радість — благо,
Горе і радість в мені.

Мерхне на бухті льод,
Віддих груди пестить.
Хутко, хутко розведе пару пароход,
Горизонт мигтить.

Мерхне на бухті льод,
Віддих груди пестить.

„СОНЦЕ ЗЛОТИТЬ ГОРИ“. Пориванне.
1917. Вд.

XI.

Було біля моря весело,
Цокотіли камінці.
Так легко гнулись весла
У міцній руці.

Дратись на скелю струмлену
У вохкий чагарник.
Вдивлятись у даль отруену,
Де острів зник.

Почуватись маленьким хлопчиком,
Бігать, радіть, мов у сні.
Жити б так і ночі і
Дні.

„БІЛЯ МОРЯ ВЕСЕЛО“. Здитиненість.
1917. Влад.

XII.

Бухта зачовнена й жвава.
Катери воду січуть.
Чуть
Як стогнуть сірени і давлять.

Шумують гвинти у вирах.
Бухта ворушиться прудко.
Хутко
Підіймуть над рейдом сокири.

„НАД РЕЙДОМ“. Allegro.
1917. Влад.

ХІІІ.

Чужого моря хвилі сині
І струмкість падаючих скель
Застигли в серці моім нині
Край мармурових стель.

Невже чужий сей рідний вітер
І сопок сірих смілий ряд?
Мені не сниться й досі Дніпр
І не приваблює назад.

Я не згорів в кущі біблейнім
Хоч день і ніч горів, горів
І в пелюстку душі лілейнім
Я свою силу схоронив.

Край мармурових білих стель
Не положив свій світ і нині.
Що ж вам сказати, хвилі сині,
Що край застиглих скель?

„ЧУЖОГО МОРЯ ХВИЛІ СИНІ“.
1915. Вд.

XIV

Зігнута постать хинця на фоні снігової куряви,
На обвітрених схилах знеможених гір.
Блідо-синьому вітру, гостинно-похмурому —
Не вірь.

Я мислю про вас, невідомі й непотрібні нікому струпи.
Про вас — живими — гадають може лиш десь за далеким Чіфу.
Ви розумієте? — Ви — тільки мизерні замерзші трупи,
Що рухались по вулицях, оглядаючись, ніколи не чувши
про пиху.

А ще я мислю про вас незамерзших — брудних і численних,
Біля питомого моря, в долинах, край гір, верховин, —
Великих в майбутнім, таємничою долею благословених,
Що діткнуть життя довічного — наш загин.

„ЗІГНУТА ПОСТАТЬ ХИНЦЯ“. Міркування.
1916. Вд.

XV.

Я сьогодні був коло моря.
Купався й почуваю, що прохолонув.
От не хватало ще горя!..
А чому ж здорові Цехмистряк і Рибаков?

Година була безнадійно похмура.
Вітер — з Японії. Море брикалось бурунами.
Чомусь уявлялось, як розбивають мури
І вподобалось, як море кепкувало над нами.

Ходили, ходили втрюх по жовтому шосе.
Скільки тут каміння і яка розкішна зелена!
Музики так багато, як в поезіях de-Musset —
І подихів, і шепотів, і бентежного вина.

А тепер я мерзну. Мене морозе.
Я накинув шинелю. Над апаратом ніч.
Будуть снитися скелі та дикі кози.
А може — куріні, січ.

„МОРЕ БРИКАЛОСЬ БУРУНАМИ“. Капріз.
1916. Взд.

XVI.

Пустіє між гір.
І щовечірньо осінь ходить над бухтою.
Зорі холонуть.
Звідки, звідки ти, вітре холодний?
Звідки твій шепіт, шепіт і свист?
Я чую твої ручаї.
Я бачу твої барви.
В душі моїй — невідомости пісня —
Пісня суму вітра між гір,
Над бухтою синьою з хвилею.
Ночами — холодіють зорі.
Пустіє між гір.

„ОСІНЬ МІЖ ГІР“. Блукання.
1915. Влд.

XVII.

Туман над морем зілявся з хвилею—
Зілявся з хмарою, що у горі.
І в плесках-стогонах млою застиглою
Алегрить в скелю—скоріш, скоріш.

Безмежні плюскоти, бентежні зміни,
Розпуки гомін і жах без краю.
А що для мене ці скелі-стіни?
Дивніші зміни в душі я маю.

Туман над морем зілявся з хмарою,
Зілявся з хвилею, що стугонить.
І в стисках-стогонах встає примарою—
Червоний жах встає—горить, горить.

„БЕНТЕЖНІ ЗМІНИ“. Анальогія.
1915. Взд.

XVIII.

Повіяло, зашуміло з моря
На Брата і Сестру.
Понесло на долину хору
Примари без рук.

Шматками темряви закидало міжгірря,
Чорними хрестами закрутило внизу.
Заскиглили душі від пекельного зневірря,
А сонце — сонце було поблизу.

Протиснулось на рятунок вимушений.
Стиха розтанули плями і зникли хрести.
І запитав Пан, до решти видушений:
Хто Ти?

„ТАЙФУН.“ Жах.
1917. Сучач.

XIX.

Покрили гори пестливі тіні —
Лілові смуги.
І легким льотом вторують зміні
Фрагменти туги.

Порвались пасма тумана сизого
По-над Сучаном.
Шматочки смутку легкокрилого
Рвались туманом.

„ЛІЛОВІ СМУГИ“. Фрагменти.
1917. Сучан.

XX.

День погожий, ясний, омріяний,
Щасливий і безнадіяний.
Без шляхів і мети,
Я — мов ти.

Боже, досить сих блисків і пахощів,
Я закашлявся в прані.
Іду в кущі,
Богом стану.

Лежу. Душа між гір
По-над Сучаном.
І я, і квіти, і птах, і звір —
Прочане.

„ПРОЧАНЕ“. Пантеїза.
1917. Сучан.

XXI.

Струїть вода і плещесь весело
По камінцям.
Сріблиться плесками, криштале весла
Блідий Сучан.

Проміння гаснуть, в воді зливаються,
Мов без снаги.
У стрій опітьмений вже зодягаються
Береги.

„ПРОМІННЯ ГАСНУТЬ“. Вечірє.
1917. Сучан.

XXII.

З ранку повіяло вітром з півночі,
Замело.
Спить село
В лінощах.

Застогнав, зашумів, заскрипів ліс.
Темною нічкою
Шумить над річкою
Верболіз.

„ЗАСКРИПІВ ЛІС“. Закинутість.
1917. Сучач.

XXIII.

Липне грязюка до ніг над Сучаном
Після дощу.
Кинув у воду капусти качан,
Кричу.

Скінчивсь — і другого не буде —
Мій Bloc-Notes.
Гей, коли ж уже прибуде
Пароход?..

„ПО-НАД БЕРЕГОМ“. Нетерплячна.
1917. Сучан.

XXIV.

З кущів в туманах народжується
Великий Пан.
Де вьєсь, у горах виложується
Бистрий Сучан.

Мої змагання в росах губляться
В бучній траві.
До щовбів камінних самотно туляться
У буровій.

Сліди мої в долині зросеній,
До моря зір.
Надії сплакані і муки знесені —
Тобі, повірь.

„ВЕЛИКИЙ ПАН“. Змагання.
1917. Сучан.

XXV

Скумбрія
Синій хинець корзиною
Прожектор беріг
Морська капуста
Динею
Густо.

„ФУТУРІЗА“.
1917. Вд.

XXIV.

Простяглися тіни, тіни вечірні,
Тіни сонця весняного.
Тіни захвату світа, тонкі і невірні,
Тіни смутку безвиглядного.

Линуть гуки вечірні, гуки незнані
Щастя співанного, щастя незмінного.
Простяглися тіни, тіни сонця весняні,
Пасма смутку вечірнього.

„ПАСМА СМУТКУ“ . Контрасти.
1918. Кибинці.

XXVII.

Пейзаж, опсіхольожений наріканнями,
В душі граніті різцем записаний.
Нічними викликаннями
Я вколисаний.

Стояв, чорні руки заломлюючи.
На душі було свято загублення.
Прийшов вечір, рухи і думку стомлюючи,
Підкреслюючи поглиблення.

„ОПСІХОЛЬОЖЕНИЙ ПЕЙЗАЖ“ . Стомленість.
1918. Кибинці.

XXVIII.

Я давно-давно не бачив ластівки,
Давно не бачив сеї простої, елястичної пташки.
Ви подумайте — пройшли роки, роки,
Як не бачив я ластівки.

„ЛАСТІВКА“ . Несподіваність.
1916. Влд.

XXIX.

Я дивлюсь на зелені спини,
На півтіни, півсвіти міжгір,
На похмурість і димність далекого міста
Над бухтою.
Застигші військові пароходи,
Міноноски в тонучих лініях
Иноді ховаються в пасмах.
Заснулість бухти в туманах.
З-за гір,
З-за спин широких —
Могутньою силою повзуть —
З прекрасного моря дикими берегами.

„ЗАСНУЛІСТЬ“. Смуток.
1915. Вад.

XXX.

Море повне ясної блакиті,
Море міниться в тонах несмілих.
Білі хмари знов сяйвом повиті,
Обрій повний метеликів білих.

Скільки іскорок в стьожці блискучій,
Скільки в далечі моря скалок.
Море міниться в сталі сліпучій,
Море томиться в тінях заток.

„АНВАРЕЛЬ“. Спомин.
1918. Квбняці.

XXXI.

Сонцем затамовую свій біль.
Справді, я становлюся гострий,
Як Рене Гіль.
Поїду на Пташиний Острів.

Об камінь човен обіпре хинець.
Боже, а як же злізти
Коли зупинесь?
Гей, змієкосий, куди завіз ти!

Море втерало щось найдорожче.
Два дні ревіло, казилось. благало
І корчилось.
Замало, замало, замало!

Треба вище — й по-всьому.
Як я — без сумління
До грому.
Поставте мені трампліна!

„ПТАШИНИЙ ОСТРІВ“. Захват.
1917. Вад.

XXXII.

Запах моря, запах солоний,
Гіркий і гострий аромат баговіння.
Я звалений сонцем, я цілком зламаний,
В зорі безладність і сліп'я від безтіння.

Море, море, поклич закоханого —
Блакиттю, галькою розваж у тузі.
Прийми свого сина несполоханого,
Рідного скелям і бірюзовій медузі.

Приласти сльвом, одбитим сонцем,
Зведи над зором блакитний зонт!
Я зроблюсь гірким і солоним хинцем,
Закоханий в далекий горизонт.

„ЗАПАХ МОРЯ“. Благанне.
1918. Кибинці.

З М І С Т.

I. П'єро задається.

	Стр.
1. Агонії	15
2. Альбатроси	8
3. Будинок звалений	10
4. Відповідь	5
5. Дні неминучі	4
6. Дон-Кіхот	28
7. Експеримент	13
8. Естет	34
9. Заклик	3
10. Забір	32
11. Зміст	11
12. Зовсім охорений	20
13. Іронія	21
14. Килим	23
15. Медузи	9
16. Мрії	39
17. Настрій	18
18. Невідомому Привіт	14
19. Обезп'єдсталені Музи	36
20. Обіч Атеїста	27
21. Оріон	22
22. Пароход	7
23. Патагонія	29
24. П'єро задається I.	40
25. П'єро задається II.	41
26. П'єро задається III.	42
27. П'єро хмуробровить	31
28. Під Сміхом зблідлим	33
29. Поезійка Зарозумілості	38
30. Поезійка Розчарування	26
31. Пожари	16
32. Примари Снів	37
33. Рекомендація	19
34. Репліка	6
35. Сфінкс	24
36. У білому Савані	35
37. Ю	30
38. Я	12
39. Я міркую	25

II. Кропки и Плями.

1. Авіаторам	54
2. Аюпс	48
3. Асфальт	56
4. Відбляски	45
5. В Садах Бензину	57
6. За Містом I.	49
7. За Містом II.	55
8. Кабаре	47
9. Крпк нічний	59

	Стр.
10. Кропки огненні	50
11. Мійський Сах No 1.	53
12. Мійський Сах No 2.	44
13. Місто No 1.	52
14. Місто No 8.	43
15. Позолочена Баля	60
16. Ресторан	46
17. Уліця	58
18. Цирк	51

III. Paysages intimes.

1. Акварель	90
2. Аскольз	69
3. Бентежві Зміни	77
4. Біля Моря весело	71
5. Великий Пап	84
6. Вечірній Пароход	61
7. Далекий Гудок	68
8. Запах Моря	92
9. Заскриті Ліс	82
10. Заснулість	89
11. Зігнута Постаць Хинди	74
12. Ластівка	88
13. Лілові Смуги	79
14. Море брикалось Бурунами	75
15. Над Рейдом	72
16. Опсіхольований Пейзаж	87
17. Осінь між Гір	76
18. Пасма Смутку	86
19. Пастель	87
20. Плескіт Срібний	65
21. Плями вітрильні	62
22. По-над Берегом	83
23. Проміння гаснуть	81
24. Прочає	80
25. Пташиний Острів	91
26. Рейд	64
27. Рвси Гір	66
28. Сонце золотить Горя	70
29. Тайфун	78
30. Туман впливав	63
31. Футуріза	85
32. Чужого Моря Хвилі сині	73

КНИГИ ТОГО-Ж АВТОРА.

ВИДАНЕ:

- 1) **Prélude** — лірика. Київ, 1913. Накладом автора (*Випродано*).
- 2) **Дерзання** — поези. „Сам“ — передмова. Київ, 1914. Вид-во „Кверо“ (*В продажю немає*).
- 3) **Кверо-футуризм** — поезопісні. Маніфест кверо-футуризма. Pro domo sua. Київ, 1914. Вид-во „Кверо“ (*В продажю немає*).
- 4) **Дерзання** — поези. Друге видання, доповнене: Павло Ковжун — графіка („Місто“ No 1 і No 2, „Улиця“, „Танго“), Мих. Семенко — „Про дві реальности“, Пав. Ковжун — „Замітки про малярство“ (кубо-футуризм). Київ, 1914. Вид-во „Кверо“ (*Знищено військовою цензурою 1914 р.*).
- 5) **Мертвопетлюю** — футуризи. Київ, 1914. Вид-во „Кверо“ (*Знищено військовою цензурою 1914 р.*).

В ПРОДАЖУ:

- 6) **П'єро задається** — інтимні поезії, фрагменти. Книга перша. Київ, 1918. Вид-во „Грунт“ (*В продажю з 1-го вересня 1918 року. Видрукована в кількості 3000 примірників*).

А Н О Н С:

- П'єро кохас** — інтимні поезії, містерії. Книга друга. (*Вийде друку 15 жовтня 1918 року*).

III.

Київ—1918 р.

Друкарня „Поліський Другарь“, Володимирська 34.

ХАРКІВСЬКИЙ
літературний музей
Вст. № 11676 Інд. № КБ-4811

Pox-1126

ЦІНА 5 КАРБ.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД УСІХ ВИДАНЬ Т-ВА „ГРУНТ“: КНИГАРНЯ
— — „ДНІПРОВЕ СЛОВО“ БУЛЬВ.-КУДРЯВСЬКА Ч. 38. — —

КИЇВ р. 1918.

ХАРКІВСЬКИЙ
літературний музей
Вст. № 11676 Ісп. № 4811